

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 508/1 Prot.

Tiranë, më 07 / 04 / 2020

V E N D I M

Nr. 33, Datë 07 / 04 / 2020

Bazuar në nenin 32/1/a dhe nenin 33 të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi mori në shqyrtim ankesën nr. 135, datë 23.10.2019, të Z.A kundër Entit Rregullator të Energjisë Elektrike (ERE), Operatorit të Shpërndarjes së Energjisë Elektrike (OSHEE) dhe OSHEE Elbasan, me pretendim diskriminimin për shkak të “gjendjes ekonomike¹”.

Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I:

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Subjekti ankues, në parashtrimet e dhëna në formularin e ankesës, në mes të tjerash informon se është banor i lagjes “5 Maji” (Rrapishtë) Elbasan. Banesa ku jeton i plotëson kushtet për lidhje të energjisë elektrike pasi është ndërtuar nga bashkia dhe është e pajisur me instalimet përkatëse. Z.A informon se nuk është debitor ndaj OSHEE-së, sepse nuk ka pasur asnjëherë marrëdhënie kontraktuale me OSHEE-në. Z.A është paraqitur pranë zyrave të OSHEE Elbasan për tu informuar mbi kushtet dhe dokumentacionin që nevojitet për tu furnizuar me energji elektrike dhe është vënë në dijeni se nevojiteshin 22.000 lekë si dhe duhet të plotësonte dokumentacionin si vijon:

1. Kërkesë për furnizimin me energji elektrike.
2. Vërtetim i Identitetit.

¹ Referuar Vërtetimit nr. 007102, datë 15.10.2019 të Bashkisë Elbasan, ZA, trajtohet me ndihmë ekonomike, në masën 8.280 lekë.

3. Vërtetim i pronësisë së objektit nëpërmjet dokumentave të regjistrimit të pronësisë.
4. Projekti elektrik i objektit.
5. Fotokopje e Çertifikatës së regjistrimit (për subjektet jo familjare).
6. Gentplani i vendndodhjes së objektit, shkalla 1:1000 (të specifikuar koordinatat e konturit të sipërfaqes së objektit, dy kopje).
7. Deklaratë instalimi dhe protokoll tokëzimi, lëshuar nga inxhinierë elektrikë të pajisur me licensë.

Ankuesi informon se në datë 09.09.2019 i është drejtuar me kërkesë² OSHEE-së Tiranë dhe Elbasan, duke i informuar se ishte në pamundësi ekonomike për të përballuar shpenzimet prej 22.000 lekë për lidhjen e një kontratë të re, pasi e vetmja e ardhur e familjes së tij ishte trajtimi me ndihmë ekonomike, në masën 8.280 lekë në muaj. Për kërkesat drejtuar OSHEE nuk ka marrë përgjigje.

Ankuesi shpjegon se kushtet e përcaktuara nga ERE dhe OSHEE, për lidhjen e kontratës së re, e ka vendosur familjen e tij, që trajtohet me ndihmë ekonomike, në kushte të pabarabarta krahasuar me familjet e tjera që kanë mundësi ekonomike për të përballuar shpenzimet.

Subjekti ankues, kërkon nga Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, konstatimin e diskriminimit dhe rishikimin e kushteve të lidhjes së kontratës së re duke marrë në konsideratë aftësinë paguese të konsumatorëve familjarë.

II. Ndjekja e procedurës për shqyrtimin e ankesës nga Komisioneri.

Në nenin 1 të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, përcaktohet se: *“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzaninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”*.

Neni 7 i LMD-së³, në pikën 1 të tij, parashikon se: *“Çdo veprim apo mosveprim i autoriteteve publike ose i personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë apo privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta apo të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë apo grupe personash, përbën diskriminim”*.

Bazuar në nenin 32/1/c të ligjit, Komisioneri ka kompetencë për të shqyrtuar shkeljet që i bëhen zbatimit dhe respektimit të parimit të barazisë në lidhje me këtë shkak.

² Referuar Lajmërim marrje poste, KOD-BAR RR898401395AA dhe RR894514406AA datë 11.09.2019.

³ Shkurtesë për Ligjin për Mbrojtjen nga Diskriminimi.

Në zbatim të parashikimeve ligjore, të përcaktuara në nenet 32/2 dhe 33 të Ligjit nr.10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, ka shqyrtuar çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

Gjatë shqyrtimit të kësaj ankese, Komisioneri ka marrë në shqyrtim vetëm ato çështje, që bëjnë pjesë në kompetencat e tij, të parashikuara nga Ligji nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”.

Pas analizimit paraprak të ankesës nr. 135, datë 23.10.2019 të Z.A u konstatua se nga pikëpamja formale, ajo i plotësonte kërkesat e parashikuara nga neni 33/3 të Ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”. Në këto kushte, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi filloi procedurat përkatëse për shqyrtimin e saj.

1. Me shkresën nr. 1617/1, datë 25.10.2019, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi ka kërkuar informacion dhe dokumentacion provues OSHEE sh.a dhe ERE, lidhur me pretendimin e subjekteve ankues.

Me shkresën nr. 1984/1, datë 01.11.2019, OSHEE Elbasan, në mes të tjerash informoi Komisionerin se: *“Në bazë të Ligjit 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, ERE është organi që përcakton normat për funksionimin e prodhimit-transmetimit-shpërndarjes së energjisë elektrike. Në bazë të këtij ligji ERE ka nxjerr Vendimin nr. 177, datë 08.11.2016 në të cilin përcaktohen procedurat dhe rregullat për lidhjet e reja në Sistemin e Shpërndarjes. Në këtë vendim përcaktohen të gjithë dokumentet që duhen abonentëve si dhe tarifat përkatëse. OSHEE sh.a nuk ka asnjë hapësirë ligjore që të bëjë lidhje të reja në sistemin e shpërndarjes për abonentë që nuk kanë mundësi pagese”.*

Me shkresën nr. 21618/3, datë 15.11.2019, OSHEE sh.a ka informuar KMD (për dijeni dhe ERE) se: *“Shoqëria OSHEE sh.a është një prej operatorëve më të rëndësishëm të tregut të energjisë elektrike, e licensuar nga ERE për furnizimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike. OSHEE sh.a, si institucioni përgjegjës për operimin e sigurt, të besueshëm dhe të efektshëm të rrjetit të shpërndarjes, duke siguruar mirëmbajtjen dhe zhvillimin e sistemit të shpërndarjes, përdor lidhjet e tij me sisteme të tjera për të siguruar aftësi afatgjatë të sistemit për të përmbushur kërkesat e arsyeshme për shpërndarjen e energjisë, në harmoni me mjedisin dhe eficientë e energjisë, zbaton me përpikmëri Ligjin nr.43/2015 “Për Sektorin e Energjisë Elektrike”, i ndryshuar, aktet nëligjore në funksion të tij dhe vendimet e ERE-s. Ndër të tjera, në kuadër të zbatimit të këtij ligji, ERE ka miratuar me Vendimin nr.166, datë 10.10.2016, të ndryshuar me Vendimin nr.177, datë 08.11.2016 të Bordit të Komisionerëve të ERE, “Rregulloren për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes”. Neni 4.2 i kësaj Rregulloreje përcakton kostot që lidhen me shërbimet që do të kryhen nga OSHEE sh.a. Gjithashtu, referuar nenit 4.3 të kësaj Rregulloreje, OSHEE sh.a zbaton me përpikmëri praktikën e pagesës së plotë në avancë, për të gjitha lidhjet e reja apo modifikimin e lidhjeve ekzistuese”. OSHEE sh.a ka theksuar se mirëkupton situatën me të cilën përballë subjekti ankues, por Shoqëria ndodhet në pozitën e zbatimit të dispozitave*

të Rregullores për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes, sipas kushteve të përcaktuara në këtë akt rregullator.

2. Në vijim të procedurës për shqyrtimin e ankesës, si dhe në zbatim të Urdhërit nr.217, datë 14.11.2019 të Komisionerit, me datë 11.12.2019, u realizua inspektimi në mjediset e OSHEE sh.a, i cili kishte si objekt të tij marrjen e informacionit drejtëpërdrejtë nga Shoqëria si dhe dokumentacionin shkresor përkatës.

Gjatë inspektimit, nga ana e përfaqësuesit të kësaj Shoqërie, A.A, me detyrë Koordinator për të Drejtën e Informimit, u theksua se: *“OSHEE sh.a si operator i rëndësishëm në Sektorin e Energjisë Elektrike dhe si Shoqëri tregtare, nuk është në kushtet për të propozuar ndryshim legjislativ për përfitimin e lidhjeve të reja për klientët në nevojë. Këto propozime ndërmerren nga ERE dhe pastaj bëhen të detyrueshme për t’u zbatuar nga OSHEE sh.a”*.

3. Mbështetur në nenin 33/8, të Ligjit nr.10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, për shqyrtimin e mëtejshëm të kësaj ankese, Komisioneri me datë 13.01.2020⁴ realizoi një seancë dëgjimore me palët në proces.

Seanca u zhvillua me praninë e të dy palëve në proces: përfaqësuesit të subjektit ankues, E.Ç dhe njëres palë kundër së cilës është paraqitur ankesa, përfaqësuesit të OSHEE sh.a , A.A. Nga ana e ERE-s nuk u paraqit asnjë përfaqësues.

Gjatë seancës dëgjimore, palët e pranishme iu qëndruan të njëjtave parashtrime që kishin bërë të njohura gjatë komunikimit shkresor me KMD-në.

4. Ndërkaq, në vijim të seancës dëgjimore, si dhe në zbatim të Urdhërit nr.8, datë 14.01.2020 të Komisionerit, pranë ambjenteve të ERE-s, me datë 23.01.2020, u realizua inspektimi, i cili kishte si objekt të tij marrjen e informacionit drejtëpërdrejtë nga ana e ERE-s, lidhur me kërkesën e KMD për mundësinë e konsiderimit prej tyre, të pagesës prej 22.000 lekësh për lidhjen e kontratës për furnizimin me energji elektrike, në përputhje me të ardhurat ekonomike të subjekteve ankues.

Gjatë takimit me përfaqësuesit e ERE-s, E.N dhe E.Sh, u dakordësua që përgjigjja zyrtare e tyre lidhur me sa kërkohej nga KMD, të dërgohej në ditët në vijim.

Nëpërmjet shkresës me nr.71/1, datë 04.02.2020, ERE informon Komisionerin se ata kanë kërkuar opinion lidhur me rastin në fjalë nga ana e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes (OSSH). ERE ka përmendur dhe precedentin e suksesshëm të mbledhjes nga OSHEE sh.a të detyrimeve të prapambetura në lidhje me pagesat e energjisë elektrike nga klientët debitorë nëpërmjet kontratave afatgjata me këste.

---

⁴ Referuar “Njoftimit për seancë dëgjimore” me nr.1985, datë 30.12.2019, të Komisionerit.

III. Vlerësimi i fakteve dhe provave të grumbulluara nga Komisioneri gjatë procesit të shqyrtimit të çështjes.

A. Lidhur me trajtimin e padrejtë të pretenduar nga subjekti ankues.

a) Lidhur me pretendimin e ankuesit për trajtim të padrejtë nga ana e OSHEE sh.a dhe OSHEE sh.a Elbasan.

Subjekti ankues, në parashtrimet e dhëna në formularin e ankesës, ka informuar se është banor i lagjes “5 Maji” (Rrapishtë) Elbasan. Banesa ku jeton i plotëson kushtet për lidhje të energjisë elektrike pasi është ndërtuar nga bashkia dhe është e pajisur me instalimet përkatëse. Z.A ka informuar se nuk është debitor ndaj OSHEE-së, sepse nuk ka pasur asnjëherë marrëdhënie kontraktuale me OSHEE-në. Gjithashtu ankuesi ka informuar OSHEE-në Tiranë dhe Elbasan, se ishte në pamundësi ekonomike për të përballuar shpenzimet prej 22.000 lekë për lidhjen e një kontratë të re, pasi e vetmja e ardhur e familjes së tij ishte trajtimi me ndihmë ekonomike, në masën 8.280 lekë në muaj.

Bazuar në Rregulloren “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes⁵”, për lidhjen e Kontratës për Furnizimin me Energji Elektrike, subjekti ankues është interesuar për lidhjen e kontratës për furnizimin me energji elektrike dhe ka informuar OSHEE sh.a për pamundësinë ekonomike për të përballuar shpenzimet për lidhjen e kontratës.

Pikat 4.2 dhe 4.3 të kësaj Rregulloreje, kanë të parashikuar procedurën lidhur me punimet dhe shërbimet që do të paguheshin, si dhe mënyrën se si do të paguheshin nga aplikanti, dhe konkretisht, lidhur me mënyrën e realizimit të pagesës, është përcaktuar se:

- i. Aplikanti duhet të kryejë një pagesë për tarifën e lidhjes së re, e cila mbulon shpenzimet e përcaktuara në këtë akt.
- ii. Aplikanti duhet të mbulojë vetë shpenzimet e të gjitha punimeve dhe paisjeve shtesë që janë të nevojshme për të realizuar lidhjen e re.
- iii. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do të zbatojë praktikën e pagesës së plotë në avancë për të gjitha lidhjet e reja apo modifikimin e lidhjeve ekzistuese”.

Lidhur me kërkesën e OSHEE sh.a Elbasan/OSHEE sh.a ndaj ankuesit, për pagesën e plotë në avancë për lidhjen e re, Komisioneri vlerëson se, kjo kërkesë vjen si zbatim i drejtëpërdrejtë i aktit rregullator të këtij Operatori. Për sa kohë që Rregullorja e përcakton si detyruese një kërkesë të tillë, OSHEE sh.a është e detyruar ta zbatojë atë.

Pra, në këtë rast nuk jemi para shkeljes së të nenit 7, pika 1 të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi” nga ana e OSHEE sh.a Elbasan dhe OSHEE sh.a.

Në këto kushte, Komisioneri vlerëson se subjekti ankues nuk është trajtuar në mënyrë të padrejtë apo diskriminuese nga ana e OSHEE sh.a Elbasan dhe OSHEE sh.a, për shkak të gjendjes së tij

⁵ Miratuar me Vendimin nr.166, datë 10.10.2016, i ndryshuar me Vendimin nr.177, datë 08.11.2016, të Bordit të ERE.

ekonomike, për sa kohë ata kanë zbatuar Rregulloren, e cila miratohet me Vendim të Bordit të ERE.

Në kontekst të sa më sipër, Komisioneri do të analizojë dhe shqyrtojë nëse vetë akti rregullator, Rregullorja “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes” është diskriminuese ndaj subjekteve ankues, bazuar pikërisht në pamundësinë e tyre financiare për të realizuar pagesën e plotë dhe në avancë të lidhjes së re.

b) Lidhur me pretendimin e ankuesit për trajtim të padrejtë nga ana e ERE-s.

Rregullorja “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes” është miratuar me Vendimin nr.166, datë 10.10.2016, i ndryshuar me Vendimin nr.177, datë 08.11.2016, të Bordit të ERE dhe është detyruese për OSHEE sh.a.

Në pjesën e VI “Dispozita Përfundimtare”, në pikën 6.2 të saj, ka parashikuar se: *“Kjo rregullore është objekt rishikimi, me vendim të Bordit të ERE-s, sipas Rregullores së organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s”.*

Pra, sikundër dhe shihet qartë, tagrin dhe kompetencat për ndryshimin e kësaj Rregulloreje i ka ERE. Rregullorja “Për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, është miratuar me Vendimin nr.96, datë 17.06.2016 të ERE-s.

Neni 3, pika 1, germa d) e saj ka përcaktuar se: *“Kjo rregullore përcakton procedurat e përgjithshme që aplikohen nga ERE gjatë ushtrimit të veprimtarisë së saj, lidhur me: ...hartimin dhe rishikimin e akteve nënligjore”.*

Neni 7, pika 2 e saj parashikon se: *“Bordi është organi vendimmarrës i ERE-s që përcakton drejtimet kryesore të veprimtarisë së ERE dhe vendos për çështjet që kërkojnë miratimin e ERE-s. Ai vepron si organ kolegjal”.*

Po ashtu, në pjesën VII “Hartimi i akteve nënligjore”, në nenin 26, pikën 1, përcakton në mënyrë të qartë se: *“Për hartimin apo rishikimin e një akti nënligjor që ka të bëjë me ushtrimin nga ana e ERE-s të autoritetit në drejtim të miratimit të akteve nënligjore, me iniciativën e vet apo me propozim të subjekteve që kanë të drejtën e hartimit të një akti objekt i miratimit nga ERE, Kryetari, në konsultim me anëtarët e Bordit urdhëron ngritjen e një grupi pune i cili përgatit projekt-aktin dhe propozon shqyrtimin në Bord”.*

Referuar përcaktimeve të Rregullores aktuale “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes⁶”, për lidhjen e Kontratës për Furnizimin me Energji Elektrike, aplikatët/subjekti ankues në rastin konkret, detyrohet të kryejnë pagesën prej 22.000 lekësh, për tarifën e lidhjes së re, e cila duhet të realizohet e plotë dhe në avancë prej tij.

⁶ Miratuar me Vendimin nr.166, datë 10.10.2016, i ndryshuar me Vendimin nr.177, datë 08.11.2016, të Bordit të ERE.

Pranohet prej palëve në proces: OSHEE sh.a, OSHEE sh.a Elbasan dhe ERE se subjekti ankues është realisht në pamundësi pagese të kësaj shume, në mënyrë të menjehershme, të plotë dhe në avancë, pasi ai faktin se është në pamundësi financiare.

Nga ana tjetër, është fakt që parashikimi i pikës 4.3 i kësaj Rregulloreje trajton pa asnjë diferencim të gjithë aplikantët, duke mos patur në konsideratë aftësitë e tyre paguese, sa i takon tarifës së lidhjes së re.

Lidhur me sa më sipër, Komisioneri thekson se, ligji “Për mbrojtjen nga diskriminimi” parashikon se ata individë që janë në situata të ndryshme duhet të marrin trajtim të ndryshëm deri në masën që nevojitet për t’i lejuar të gëzojnë mundësi të caktuara njësoj si të tjerët.

“Gjendja ekonomike” si “shkak i mbrojtur” nga LMD-ja, duhet të merret në konsideratë gjatë kryerjes së praktikave të caktuara ose krijimit të rregullave të veçanta, dhe konkretisht në rastin e hartimit të kësaj Rregulloreje do të duhet të ishte konsideruar nga ana e ERE-s, sa i takon detyrimit të kësaj kategorie personash/aplikantësh, në pamundësi financiare, sikurse është dhe subjekti ankues, të realizojnë pagesën e plotë dhe në avancë të shumës prej 22.000 lekësh si tarifë për lidhjen e re; njëlloj si kategoria e aplikantëve të cilët janë në mundësi financiare për ta kryer një pagesë të tillë.

Edhe e drejta e BE-së edhe jurisprudenca e KEDNJ-së pranojnë se diskriminimi mund të rezultojë jo vetëm nga trajtimi i ndryshëm i njerëzve në situata të njëjta, por gjithashtu duke ofruar të njëjtin trajtim për njerëzit në situata të ndryshme. Ky i fundit quhet diskriminim “i tërthortë”, sepse nuk është trajtimi që ndryshon por janë më tepër pasojat e atij trajtimi, që do të ndjehen ndryshe nga njerëzit me karakteristika të ndryshme.

Kjo ndodh kur një kriter apo praktikë në dukje neutrale, do t’i vendoste personat që posedojnë shkakun e mbrojtur, në një disavantazh të veçantë në krahasim me persona të tjerë.

Elementët e diskriminimit të tërthortë janë si më poshtë:

- një rregull, kriter apo praktikë neutrale;
- që prek një grup të përcaktuar nga një “shkak i mbrojtur” në një mënyrë shumë më negative;
- duke krahasuar të tjerët në një situatë të ngjashme.

Kriteri i parë i identifikueshëm është një rregull, kriter ose praktike neutrale. Me fjalë të tjera, duhet të ketë një kriter që zbatohet për të gjithë. Në rastin konkret, pika 4.3 e Rregullores Rregullores aktuale “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes”⁷, për lidhjen e Kontratës për Furnizimin me Energji Elektrike, “prima facie” trajton të gjithë aplikantët në mënyrë të barabartë dhe të padiferencuar.

⁷ Miratuar me Vendimin nr.166, datë 10.10.2016, të Bordit të ERE, e ndryshuar me Vendimin nr.177, datë 08.11.2016, të Bordit të ERE.

Kriteri i dytë i identifikueshëm është se dispozita, kriteri ose praktika neutrale e vendos një “grup të mbrojtur” në një disavantazh të caktuar. Për këtë arsye diskriminimi i tërthortë ndryshon nga diskriminimi i drejtpërdrejtë sepse e zhvendos fokusin larg nga trajtimi i ndryshëm për të parë efektet e ndryshme. Grupi i ankuesve që janë në pamundësi financiare për shkak të gjendjes së tyre ekonomike; por dhe e gjithë kategoria e personave të tjerë në kushte të njëjta me ta, bëjnë pjesë në grupin e marginalizuar që gëzojnë shkakun e mbrojtur, krahasuar me personat/aplikantët e tjerë që nuk janë në pamundësi ekonomike.

Të gjitha format e diskriminimit të tërthortë janë subjekt i një mbrojtjeje, bazuar në një justifikim objektiv pavarësisht nëse pretendimi bazohet në KEDNJ-në ose në të drejtën Evropiane.

Subjekti ankues (dhe të gjithë aplikantët e tjerë në kushte të njëjta apo të ngjashme me të), referuar dokumentacionit provues, klasifikohet në ato shtresa vulnerabël, në pamundësi ekonomike për të siguruar përmbushjen e nevojave më minimale të një jetese normale.

Legjislacioni i Ndhmës Ekonomike dhe Përkujdesit Social mbron familjen në përgjithsi dhe individin në veçanti nga pikëpamja ekonomike, duke i siguruar një ndihmë ekonomike mujore, nëse ndodhet në kushtet e mungesës së plotë të të ardhurave ose i ka ato të pamjaftueshme.

Subjekti ankues është përfitues bazuar në këtë legjislacion por sërish të ardhurat e vetme të tij të cilat janë si rezultat i ndihmës ekonomike, nuk mundësojnë përmbushjen e nevojave më minimale për një jetesë normale. Në këto kushte, ai e ka të pamundur përballimin e pagesës së tarifës së lidhjes së re të Kontratës për Furnizimin me Energji Elektrike

Kështu, mosfurnizimi me energji elektrike i ankuesit për shkak të moslidhjes së kontratës së re, ardhur si pasojë e mospagesës së tarifës prej 22.000 lekësh është cënim i rëndë i kushteve thelbësore të jetesës, si dhe goditje e rëndë për dinjitetin njerëzor.

Ligji nr.43/2015 “Për Sektorin e Energjisë Elektike” ka përcaktuar se kategoria e klientëve familjarë, të cilët për shkak të gjendjes sociale/ekonomike, përfitojnë një status të veçantë sipas kritereve dhe procedurave të përcaktuara me Vendim të Këshillit të Ministrave të Shqipërisë, kategorizohen si “klientë në nevojë”.

Në analizë të sa më sipër, subjekti ankues kategorizohet në kategorinë e caktuar të klientëve të energjisë elektrike të cilësuar si “klientë në nevojë”, pavarësisht faktit se ata ndodhen në fazën e aplikantëve, për t’u bërë “klientë”.

Në respektim të kategorisë së “klientëve në nevojë”, për analogji të rastit në shqyrtim, Komisioneri vlerëson pozitive të gjitha hapat e ndërmarra nga ana e ERE-s, nëpërmjet miratimit të Rregullores “Mbi kushtet specifike për ndërprerjen me energji elektrike të klientëve në nevojë”, miratuar nëpërmjet Vendimit të Bordit të ERE-s me nr.246, datë 11.12.2018⁸.

---

⁸ Referua Rregullores së ERE-s “Mbi kushtet specifike për ndërprerjen e furnizimit me energji elektrike të klientëve në nevojë”, të cilën e gjen plotësisht të bazuar në legjislacionin vendas dhe atë ndërkombëtar, si dhe në përputhje të plotë me parashikimet e LMD-së⁸.

Në kontekst të sa më sipër, Komisioneri sheh të domosdoshme një ndërhyrje sa më të shpejtë nga ana e ERE-s lidhur me marrjen e masave për ndryshimin e pikës 4.3 të Rregullores aktuale “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes⁹”, për lidhjen e Kontratës për Furnizimin me Energji Elektrike, duke çliruar nga detyrimi dhe barra e pagesës së tarifës prej 22.000 lekësh kategorinë e aplikantëve që gëzojnë statusin “klientë në nevojë”, për sa kohë ata dokumentojnë dhe provojnë shkakun e mbrojtur. Në momentin që kësaj kategorie aplikantësh iu kërkohet realizimi i plotë dhe në avancë i pagesës së tarifës për lidhjen e re, atyre iu mohohet aksesimi dhe e drejta për t’u bërë klientë, pikërisht për shkak të pamundësisë së tyre financiare për ta realizuar atë.

Rregullorja “Për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, në nenin 37 të saj ka përcaktuar se: “...ERE , për përshpejtim të një procesi, objekt i vendimmarrjes së Bordit, për aq sa lejohet nga ligji, aty ku ka një shkak të arsyeshëm, Bordi do të lejojë personelin teknik të trajtojë një çështje me procedurë të përshpejtuar apo me një procedurë të ndryshme nga kërkesat procedurale të përcaktuara në rregullat e veçanta, kur i sheh ato të papraktikueshme, të papërshtatshme ose të panevojshme, me kusht që ky proces të mos kufizojë të drejtat e palës, subjekt i procedurës së trajtuar nga Bordi”.

Neni 38 i po kësaj Rregulloreje, përcakton se: “Këto rregulla janë hartuar në përputhje me legjislacionin në fuqi, autoritetin dhe funksionet ligjore të ERE-s. Në rast konflikti mes legjislacionit në fuqi që ka të bëjë me autoritetin dhe kompetencat e ERE-s dhe këtyre rregullave, do të prevalojë legjislacioni në fuqi”.

Pra, edhe në kushtet aktuale në të cilat ndodhemi, kur ende nuk janë miratuar aktet nënligjore për kriteret dhe procedura për përfitimin e statusit të klientit në nevojë dhe mënyra e trajtimit të tyre, në zbatim të Ligjit nr.43/2015 “Për Sektorin e Energjisë Elektrike”; neni 38 i Rregullores së ERE-s ka parashikuar që të zbatohet fryma e vetë ligjit dhe të prevalojnë përcaktimet e bëra në të.

Në këtë kontekst, ligji “Për Sektorin e Energjisë Elektrike”, ka përcaktuar *inter alia* se kriteret për përfitimin e statusit të klientit në nevojë marrin në konsideratë klientët me të ardhura të ulëta, të cilët përdorin energjinë elektrike për furnizimin e vendbanimit të tyre të përhershëm, dhe se financimi për mbështetje të klientëve në nevojë duhet të bëhet në mënyrë jodiskriminuese, duke mos lejuar ndërfinancimin nga kategoritë e tjera të klientëve të energjisë elektrike.

Referuar sa më sipër, Komisioneri vlerëson se, ERE mund të iniciojë vetë, procedurën për ndryshimin e pikës 4.3 të Rregullores “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes”, nëpërmjet miratimit me vendim Bordi, të heqjes së detyrimit të tarifës për lidhjen e re të kategorisë së personave të cilët janë në mundësi financiare për ta kryer një pagesë të tillë.

Kështu, në nenin 5 të kësaj draft rregulloreje janë vendosur detyrimet e shërbimit publik, si masë mbrojtëse për interesat e klientëve në nevojë⁸: “Furnizuesi duhet të vendosi sisteme/procese që sigurojnë që klientët në nevojë, të regjistruar si të tillë, të mos u ndërpriten furnizimi me energji elektrike gjatë periudhave të caktuara gjatë të cilave gëzojnë statusin e klientit në nevojë.

...Klientët e regjistruar, sipas kriterëve specifike, si të varur në mënyrë kritike nga energjia elektrike për jetën e tyre, nuk mund t’u ndërpriten furnizimi me energji elektrike për shkak të mospagesës së faturave të energjisë elektrike.

...Furnizimi me energji elektrike nuk mund të ndërpritet edhe në rastet kur klienti, ka paraqitur dhe është në proces të trajtimit të kërkesës së tij, për t’u klasifikuar si “klient në nevojë”.

⁹ Miratuar me Vendimin nr.166, datë 10.10.2016, i ndryshuar me Vendimin nr.177, datë 08.11.2016, të Bordit të ERE.

Neni 96 , po këtu parashikon se: *“Klientët familjarë, të cilët kanë përfitur statusin e klientëve në nevojë, në përputhje me kushtet e përcaktuara në nenin 95, të këtij ligji, kanë të drejtën e përfitimit të shërbimit të furnizimit universal, sipas parashikimeve të këtij ligji. Kontrata e furnizimit të klientëve në nevojë fillon në ditën që klienti regjistrohet prej Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes si klient në nevojë”*.

Në përmbledhje të sa më sipër, Komisioneri vlerëson se, ERE, është organi kompetent i cili ka tagrin për ndryshimin e pikës 4.3 të Rregullores “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes”, dhe pavarësisht faktit se ka marrë dijeni lidhur me këtë kërkesë të subjektit ankues, nuk ka sjellë para Komisionerit asnjë provë që të ketë iniciuar një procedurë të tillë. ERE, me iniciativën e saj mund të ndërmerre hapa konkretë për ndryshimin e Rregullores “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes”.

Kodi i Procedurës Administrative¹⁰ dhe Kodi i Punës, i ndryshuar¹¹, kanë saktësuar se barra e provës në çështjet e diskriminimit të pretenduar, i kalon palës tjetër/organit publik, në këtë rast ERE-s, e cila duhet të provonte se subjektet ankues nuk janë trajtuar në mënyrë të padrejtë, për shkakun e pretenduar prej tyre.

Komisioneri ka përmbushur kërkesat e parashikuara në Kodin e Procedurës Administrative, edhe sa i takon dhënies së ndihmës efektive, gjë e cila është përcaktuar në nenin 10, të tij: *“Organi publik siguron që të gjitha palët dhe persona të tjerë të përfshirë në procedurë të jenë në gjendje të ndjekin dhe të mbrojnë të drejtat dhe interesat e tyre ligjorë në mënyrë sa më efektive dhe të lehtë të jetë e mundur. Ai i informon palët mbi të drejtat dhe detyrimet e tyre, përfshirë të gjithë informacionin e lidhur me procedurën dhe i paralajmëron ato për pasojat ligjore të veprimeve ose mosveprimeve të tyre”*.

LMD në nenin 32, pikën 2, të tij ka përcaktuar qartë këtë detyrim, duke cituar se: *“Të gjitha institucionet publike dhe subjektet private janë të detyruara të mbështesin Komisionerin në përmbushjen e detyrave të tij, veçanërisht duke i dhënë informacionin që i nevojitet atij”*.

Nga ana e Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi janë marrë të gjitha masat që subjektet kundër të cilëve është bërë ankesa të vihen në dijeni për çdo pretendim të ankuesit dhe u janë ofruar mundësitë që të jepnin shpjegime, informacion dhe dokumentacion provues mbi pretendimet e ngritura.

Referuar barrës së provës sikurse është cituar dhe më lart në vendim, ERE duhet të provonte që parashikimi i bërë në pikën 4.3 të Rregullores “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes”,

---

¹⁰ Kështu, neni 82, pika 2 e tij, përcakton se: *“Në rastet kur pala paraqet prova mbi të cilat bazon pretendimin për sjelljen diskriminuuese dhe në bazë të të cilave mund të prezumohet se ka pasur diskriminim, pala tjetër dhe/ose organi publik detyrohet të provojë se faktet nuk përbëjnë diskriminim, pavarësisht nga detyrimi i organit publik për të vënë në dispozicion të palëve provat e zotëruara prej saj”*.

¹¹ Kështu, neni 9, pika 10 e tij, përcakton se: *“10. Në të gjitha procedurat e ankimit, që ndiqen sipas pikës 9, të këtij neni, nëse ankuesi ose paditësi paraqet fakte nga të cilat mund të pretendohet se është diskriminuar në ushtrimin e së drejtës për punësim dhe profesion, personi ndaj të cilit paraqitet ankesa ose i padituri detyrohet të provojë se nuk është shkelur parimi i trajtimit të barabartë”.*

ishite një masë e arsyeshme, objektive dhe proporcionale konform përcaktimeve të akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi; ose në të kundërt duhet të demonstronte vullnet për ta ndryshuar atë, duke konsideruar mundësinë për heqjen e këtij detyrimi për subjektin ankues, i cili ndodhen në pamundësi financiare për ta paguar atë.

Nga ana e ERE-s nuk u soll asnjë dokument që të provonte se ata do të ndërmerrnin masa konkrete lidhur me sa është kërkuar. Në këto rrethana, Komisioneri vlerëson se subjekti ankues është trajtuar në mënyrë të njëjlojtë me të gjithë aplikantët e tjerë, të padrejtë, pasi ai nuk ndodhet në kushte e rrethana të njëjta, pikërisht për shkak të gjendjes së tij ekonomike.

2. Shkak i mbrojtur.

Mbështetur në nenin 2¹², të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, në ushtrimin e detyrës së tij siguron mbrojtjen efektive nga diskriminimi dhe çdo formë sjelljeje që nxit diskriminimin për një nga shkaqet që parashikon ky ligj. Ligji për mbrojtjen nga diskriminimi ndalon situatat kur persona ose grupe personash në një situatë të njëjtë trajtohen në mënyra të ndryshme, si dhe situatat kur personat ose grupet e personave në situata të ndryshme trajtohen njësoj.

Në nenin 1 të tij përcaktohet se: “Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzaninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”.

Në lidhje me pretendimin e ankuesit për diskriminim për shkak të “*gjendjes ekonomike*”, Komisioneri gjykon se “*gjendja ekonomike*” konsiderohet si një shkak i mbrojtur, pasi parashikohet si i tillë në LMD, si dhe subjekti ankues ka depozituar prova të cilat faktojnë se e mbart atë. Kështu:

- Njëpërmjet dokumentit “Vërtetim”, nr. 007102, datë 15.10.2019 të lëshuar nga Bashkia Elbasan, vërtetohet fakti se Z.A trajtohet me ndihmë ekonomike në shumën 8.280 lekë.

Lidhur me sa më lart, subjekti ankues ka dokumentuar se nuk posedon të ardhura të tjera financiare përveç asaj të përfituar nga pagesa e ndihmës ekonomike.

3. Lidhja e trajtimit të padrejtë me shkakun e mbrojtur.

Mbështetur në analizimin e fakteve sa më sipër, si dhe mbrojtjes ligjore që iu garantohet kategorisë së personave që duhet të trajtohen me status klienti në nevojë, për shkak të

¹²“Qëllimi i këtij ligji është të sigurojë të drejtën e çdo personi për: a) barazi përpara ligjit dhe mbrojtje të barabartë nga ligji; b)barazi të shanseve dhe mundësive për të ushtruar të drejtat, për të gëzuar liritë dhe të marrë pjesë në jetën publike; c) mbrojtje efektive nga diskriminimi dhe nga cdo forme sjelljeje që nxit diskriminim.”

pamundësisë së tyre financiare; rezulton se subjekti ankues, i është nënshtruar një trajtimi të padrejtë përse i takon masave favorizuese që duhet të ishte ndërmarrë në favor të tij.

Në kontekst të mbrojtjes ligjore që i garantohet individit/grupit të individëve lidhur me këtë shkak, Komisioneri është mbështetur në analizimin e legjislacionit kombëtar dhe atij ndërkombëtar, lidhur me këtë fakt.

Përse më sipër, Komisioneri analizoi situatën e krijuar, duke iu referuar jo vetëm ankesës individuale të subjektit ankues, por duke e shtrirë problematikën për të gjithë kategorinë e personave që përfitojnë statusin e “klientit në nevojë”, për shkak të gjendjes së tyre ekonomike.

Kushtetuta si akti themeltar i Republikës së Shqipërisë, sanksionon se: *“Të drejtat dhe liritë themelore të njeriut janë të pandashme, të patjetërsueshme, të padhunueshme dhe qëndrojnë në themel të të gjithë rendit juridik”*. Neni 18, i saj shpreh se: *“Të gjithë janë të barabartë përpara ligjit”*.

Neni 52 i Kushtetutës në pikën 2, të tij¹³ parashikon se: *“Kushdo, kur mbetet pa punë për shkaqe të pavarur nga vullneti i tij dher kur nuk ka mjete të tjera jetese, ka të drejtën e ndihmës ekonomike në kushtet e parashikuara në ligj”*. Kjo është një shprehje e mbrojtjes sociale, e realizuar përmes përmbushjes së objektivave social, dhe si e tillë realizimi i tyre është i lidhur ngushtësisht me detyrimin e shtetit për të mundësuar garantimin dhe sigurimin e mjeteve të përshtatshme për nevojat jetësore.

Po sipas nenit 116 të Kushtetutës, Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore¹⁴ është një marrëveshje ndërkombëtare e ratifikuar me ligj dhe në hierarkinë e normave juridike renditet menjëherë pas Kushtetutës. Për pasojë, ajo zë një vend të rëndësishëm në të drejtën e brendshme e bëhet e detyrueshme për t’u zbatuar për çdo shtet, për të gjithë organet shtetërore.

Neni 14, i KEDNJ, “Ndalimi i diskriminimit”, përcakton se : *“Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër”*.

GJEDNJ-ja është shprehur se *“e drejta për të mos u diskriminuar kundër gëzimit të të drejtave të garantuara sipas KEDNJ-së dhunohet gjithashtu kur Shtetet... nuk i trajtojnë në mënyra të ndryshme personat, situatat e të cilëve janë shumë të ndryshme”*.

Po kështu, direktivat e BE-së për mbrojtjen nga diskriminimi parashikojnë shprehimisht mundësinë për veprime pozitive, duke përcaktuar se: *“Për të garantuar barazi të plotë në praktikë, parimi i trajtimit të barabartë nuk duhet t’i ndalojë Shtetet Anëtare nga pasja ose*

¹³ Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, Kreu IV, Liritë dhe të Drejtat Ekonomike, Sociale dhe Kulturore.

¹⁴ Në vijim do ti referohemi me shkurtësën KEDNJ. Ajo është ratifikuar nga RSH me Ligjin nr.8137, datë 31.07.1996.

miratimi i masave konkrete për parandalimin ose kompensimin e disavantazheve të lidhura me “shkaqet e mbrojtura”¹⁵”.

Direktiva 2009/72/EC e Parlamentit Europian dhe Këshillit të Evropës lidhur me rregullat e përbashkëta për tregjet e brendshme të energjisë elektrike, në nenin 7 të saj, citon se: *“Shtetet anëtare duhet të ndërmarrin masa adekuate për të mbrojtur konsumatorët dhe do të sigurojnë marrjen e masave adekuate mbrojtëse për të mbrojtur konsumatorët e cënueshëm. Në këtë kontekst, çdo shtet anëtar do të definojë konceptin e konsumatorëve të cënueshëm, i cili do t’i referohet varfërisë dhe midis të tjerave duhet të ndalojë ndërprerjen e energjisë elektrike për konsumatorët në raste kritike”.*

Neni 8, i po kësaj Konvete parashikon se: *“Shtetet anëtare duhet të ndërmarrin masa adekuate sikundër janë formulimi i planeve kombëtare të veprimit për energjinë, që sjell përfitime në sistemin e sigurimit social dhe për të siguruar furnizimin e nevojshëm të energjisë për konsumatorët e cënueshëm apo ofrimin e përkrahjes për përmirësimin e efijencës së energjisë...”.*

Lejueshmëria e marrjes së masave pozitive në favor të grupeve në disavantazh përforcohet më tej nga guidat e nxjerra nga disa prej organeve monitoruese përgjegjëse për interpretimin e traktateve të Kombeve të Bashkuara për të drejtat e njeriut. Këto organe kanë theksuar se masa të tilla duhet të jenë të përkohshme në natyrë, duke mos u zgjeruar në kohë dhe fushëveprim përtej çfarë është e nevojshme për trajtimin e pabarazisë në fjalë.

Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut, në frymën e saj dhe në veçanti, në nenin 25 të saj shprehet se, e drejta për energji elektrike në vetvehte është një e drejtë themelore e njeriut që buron nga e drejta për një standard të përshtatshëm jetese.

Krijimi i mundësisë për t’u furnizuar me energji elektrike ndikon drejtëpërdrejtë në cilësinë e jetesës së individit. Në këtë këndvështrim, kjo kategori aplikantësh, përfituesish të cilët konsiderohen si shtresë shoqërore vulnerabël, për shkak të pamundësisë së tyre ekonomike, duhet të gëzojnë një mbrojtje të veçantë, në mënyrë të diferencuar nga pjesa tjetër e aplikantëve, të cilët nuk janë në pamundësi financiare, me qëllim mbrojtjen maksimale të kësaj shtrese në nevojë.

Aksesi në burimet kryesore të jetës është një nevojë humane thelbësore dhe për rrjedhojë dhe një e drejtë elementare për t’u respektuar. Mungesa e aksesit të plotë në këto burime është një goditje në dinjitetin e individit.

Mungesa e një skeme mbrojtëse efikase, kundrejt kësaj kategorie vulnerabël ka shkaktuar cenim të rëndë të së drejtës për aksesin në furnizimin me energji elektrike, gjë që ka vënë në vështirësi

---

¹⁵ GJEDNJ, *Thlimenos kundër Greqisë* [GC] (No. 34369/97), 6 Prill 2000, paragraf 44 (ECtHR, *Thlimmenos v. Greece* [GC] (No. 34369/97), 6 April 2000, para. 44). Po kështu, GJEDN, *Priti kundër Mbretërisë së Bashkuar* (Nr. 2346/02), 29 Prill 2002, paragrafi 88).

serioze përmbushjen e nevojave bazë të lidhura me ndriçimin, ruajtjen e shëndetit, aksesin në informacion etj.

Komisioneri thekson se, trajtimi i subjektit ankues dhe i gjithë kategorisë së aplikantëve të ndodhur në kushtet e pamundësisë financiare për të realizuar pagesën për lidhjen e re, njëlloj me aplikantët në mundësi financiare për ta realizuar atë, duke mos i përjashtuar ata nga detyrimi për kryerjen e saj; bën që automatikisht ata të mbeten të pafurnizuar me energji elektrike, duke cënuar rëndë jo vetëm përmbushjen e nevojave më minimale të një jetese normale të kësaj kategorie përfituesish, por edhe dinjitetin e tyre.

Dinjiteti i njeriut është një vlerë themelore kushtetuese¹⁶. Një shoqëri demokratike bazohet në dinjitetin e njeriut dhe parimin e barazisë së gëzimit të të drejtave themelore nga të gjithë individët.

Kjo është në të njëjtën frymë me parashikimet ligjore të LMD-së¹⁷. Ligji nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, është një ligj që rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë, si dhe përcakton shkaqet në bazë të cilave ndaj një personi apo një grupi personash, mund të ketë diskriminim të drejtpërdrejtë apo të tërthortë.

Ligji “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, neni 3/1, parashikon se: *“Diskriminim” është çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim apo pasojë pengesën apo bërjen të pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi”.*

Neni 3/3 i LMD ka sanksionuar se: *““Diskriminim i tërthortë” është ajo formë diskriminimi që ndodh kur një dispozitë, kriter apo praktikë, e paanshme në dukje, do ta vinte një person ose grup personash në kushte jo të favorshme, në lidhje me shkaqet e parashtruara në nenin 1 të këtij ligji, në raport me një tjetër person ose grup personash, si dhe kur ajo masë, kriter a praktikë, nuk justifikohet objektivisht nga një synim i ligjshëm, ose kur mjetet e arritjes së këtij synimi, ose nuk janë të përshtatshme, ose nuk janë të domosdoshme dhe në përpjesëtim të drejtë me gjendjen që e ka shkaktuar atë”.*

Neni 7, pika 1, e LMD parashikon se: *“Çdo veprim ose mosveprim i autoriteteve publike ose i personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash, përbën diskriminim”.*

¹⁶ Në Preambulën e Kushtetutës deklарohet: *“Pavarësia e shtetit dhe tërësia e territorit të tij, dinjiteti i njeriut, të drejtat dhe liritë e tij, drejtësia shoqërore, rendi kushtetues, pluralizmi, identiteti kombëtar dhe trashëgimia kombëtare, bashkëjetesa fetare, si dhe bashkëjetesa dhe mirëkuptimi i shqiptarëve me pakicat janë baza e këtij shteti, i cili ka për detyrë t'i respektojë dhe t'i mbrojtë”.*

¹⁷ Referuar nenit 3, pika 8, të ligjit “Për mbrojtjen nga diskriminimi”.

Neni 11, i LMD-së ka parashikuar dhe mundësinë e ndërmarrjes së një sërë masash pozitive, duke sanksionuar se: *“Masa e përkohshme, e veçantë që synon përshtetimin e vendosjes reale të barazisë, kur mungesa e barazisë është shkaktuar nga diskriminimi për çdo shkak të përmendur në nenin 1, të këtij ligji, konsiderohet veprim pozitiv dhe nuk përbën diskriminim, sipas këtij ligji. Kjo masë ndërpritet sapo të jenë arritur objektivat e trajtimit dhe ofrimit të mundësive të barabarta”*.

Në këtë kuadër, Komisioneri, konstaton se subjekti ankues, si dhe e gjithë kategoria e personave të cilët sipas përcaktimeve të Ligjit nr.43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike” dhe akteve të tjera nënligjore, mund të rezultojnë përfitues të statusit të “klientit në nevojë”; janë vënë në pozita jo të favorshme në përputhje me parashikimet ligjore; duke iu mohuar paraprakisht mundësinë për lidhjen e kontratës së lidhjes së re dhe më pas duke iu mohuar atyre dhe mundësinë për të aksesuar në furnizimin me energji elektrike.

Pra, ata janë vënë në pozita përjashtuese dhe diskriminuese, pikërisht për shkak të gjendjes së tyre ekonomike.

Lidhur me sa më sipër, Komisioneri vlerëson se ERE, si organi kompetent për të ndryshuar pikën 4.3 të Rregullores “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes¹⁸”, për lidhjen e Kontratës për Furnizimin me Energji Elektrike, të marrë masa konkrete për heqjen e kategorisë së aplikantëve që trajtohen me ndihmë ekonomike dhe janë në pamundësi financiare për të realizuar pagesën për lidhjen e re, nga detyrimi dhe barra për ta paguar atë.

PËR KËTO ARSYE :

Mbështetur në nenin 18 dhe 52/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, nenin 17, të Kodit të Procedurës Administrative, nenin 3, pika 1 dhe 3, nenin 7, pika 1, nenin 11, nenin 32, pika 1, germa a) dhe, nenin 33, pikat 9 dhe 10 të Ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Konstatimin e mosdiskriminimit, për shkak të “gjendjes ekonomike”, të Z.A dhe të gjithë kategorisë të aplikantëve të ndodhur në të njëjtat kushte apo kushte të ngjashme me të, nga ana e OSHEE sh.a dhe OSHEE Elbasan.
2. Konstatimin e diskriminimit të tërthortë, për shkak të “gjendjes ekonomike”, të Z.A dhe të gjithë kategorisë të aplikantëve të ndodhur në të njëjtat kushte apo kushte të ngjashme me të, nga ana e Entit Rregullator të Energjisë (ERE).

¹⁸ Miratuar me Vendimin nr.166, datë 10.10.2016, i ndryshuar me Vendimin nr.177, datë 08.11.2016, të Bordit të ERE.

3. ERE të marrë masa për ndryshimin e pikës 4.3 të Rregullores “Për Lidhjet e Reja në Sistemin e Shpërndarjes¹⁹”, për lidhjen e Kontratës për Furnizimin me Energji Elektrike, duke çliruar nga barra e pagesës së tarifës së lidhjes së re, aplikantët që trajtohen me statusin e “klientit në nevojë”, të cilët ndodhen në pamundësi financiare për ta realizuar atë.
4. ERE, brenda 30 ditëve nga marrja dijani e këtij vendimi, të informojnë Komisionerin lidhur me masat e ndërmarra, për sa më sipër.
5. Në referim të nenit 33, pika 13, të Ligjit “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, moszbatimi i këtij vendimi sjell si pasojë ndëshkimin me gjobë.
6. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijani.

KOMISIONER

Robert GAJDA

---

¹⁹ Miratuar me Vendimin nr.166, datë 10.10.2016, i ndryshuar me Vendimin nr.177, datë 08.11.2016, të Bordit të ERE.